

<https://www.svd.se/lat-sverige-bli-en-stark-rost-for-nedrustning/i/senaste>

”Låt Sverige bli en stark röst för nedrustning”

Regeringens utredning om en svensk anslutning till FN:s konvention om kärnvapenförbud släpps i dagarna.

Människor över hela världen riktar sina blickar mot Sverige, ett land som genom åren har varit en ledande röst för nedrustning. Vi står inför ett vägval: gå före och driva på för nedrustning eller passivt se på när kärnvapenhotet ökar, skriver Sveriges största organisationer.

Den 16 jan. -19 kl. 10.00 Svenska dagbladet Debatt

Bild: Den japanska staden Hiroshima den 17 november 1945, mer än tre månader efter att en kärnvapenladdning sprängdes över staden. Omkring 70000 människor dödades omedelbart, och tiotusentals har dött senare. 90 procent av alla byggnader förstördes. Foto: AP

DEBATT | KÄRNVAPENFÖRBUD

När japanska **Setsuko Thurlow** talar om bomben över Hiroshima är hennes första minnesbild den av Eji, hennes 4-åriga syskonbarn. Vid utdelningen av Nobels fredspris till International Campaign to Abolish Nuclear Weapons (ICAN) 2017 vittnade Setsuko om Ejis öde inför ett knäpptyst och allvarstygnt rådhus i Oslo. Setsuko beskrev hur Eji fortsatte att be om vatten innan han till slut dog av de brännskador som bomben över hans hemstad hade orsakat.

Debatt

Det här är en argumenterande text med syfte att påverka. Åsikterna som uttrycks är skribentens egna.

Kärnvapen är det mest destruktiva vapen som människan har uppfunnit. Än i dag vårdas tusentals människor på Röda Korsets sjukhus i

Hiroshima och Nagasaki för skador och sjukdomar orsakade av de två amerikanska bomberna, inte bara överlevande utan också deras barn. Bomben över Hiroshima dödade 1654 av 1780 sjuksköterskor och 270 av 300 läkare.

Sverige måste nu slutgiltigt ta avstånd från världens mest destruktiva massförstörelsevapen. Vi vill här lyfta fram fyra argument för att Sverige ska skriva under FN:s kärnvapenförbud.

1. Inför en kärnvapenkatastrof står vi maktlösa.

Studier av bland andra Internationella rödakorskommittén visar att världens humanitära organisationer skulle stå maktlösa inför en kärnvapenkatastrof. Utöver en omedelbar humanitär kris skulle användningen av en knapp procent av dagens kärnvapenarsenaler leda till klimatkollaps med missväxt och massvält till följd. Ett större kärnvapenkrig skulle under överskådlig tid göra vår planet obeboelig för mänskligt liv.

2. Sveriges har en viktig roll i nedrustningsfrågor.

Kärnvapenstaterna rustar upp och hotet från kärnvapen ökar. Det blir allt viktigare att kärnvapenfria länder går före och kräver nedrustning av massförstörelsevapen. Den nya FN-konventionen innebär en sådan möjlighet. Svenska regeringar har traditionellt undertecknat avgörande konventioner om nedrustning och uppmuntrat andra att göra detsamma. Regeringen har framhållit sin roll bakom kulisserna i konflikten mellan USA och Nordkorea där hotet om kärnvapenanvändning åter har blivit reellt.

Det är i princip omöjligt att använda kärnvapen utan att bryta mot humanitär rätt. Sverige kan inte avstå från att ansluta sig till ett FN-avtal som förbjuder kärnvapen och samtidigt fortsätta att tala med trovärdighet i nedrustningsfrågor.

3. Det finns inga juridiska hinder för Sverige att gå med i konventionen.

Forskare från bland andra Harvard Law School har i rapporten "I skuggan av makten" analyserat Sveriges möjligheter att gå med i FN:s konvention om kärnvapenförbud. Slutsatsen är att det inte finns några juridiska hinder för Sverige att gå med. Inga av Sveriges militära samarbeten står i strid med konventionens villkor. Därtill har norska forskare studerat frågan. Deras slutsats är att ett Natoland som vill ansluta sig till FN-konventionen behöver ta avstånd från att kärnvapen används i landets namn. I övrigt finns inga hinder för Natoländer att gå med i konventionen.

4. Svenskarna vill att Sverige skriver under.

Drygt fyra av fem svenskar vill att Sverige undertecknar FN:s förbud mot kärnvapen. Det visar en Sifo-undersökning som nyligen genomfördes på uppdrag av Olof Palmes internationella center. Bland rödgröna väljare är 94 procent för att underteckna kärnvapenförbudet. Bland de borgerliga väljarna är siffran 83 procent. Så tydliga siffror borde vara vägledande för folkvalda politiker.

Om Sverige ställer sig utanför FN-konventionen om ett kärnvapenförbud skulle det vara ett historiskt steg bort från svensk nedrustningstradition. Ett första statspartsmöte utan svenskt deltagande skulle vara en stor förlust för global nedrustning och en rejäl törn för den svenska självbilden. Om Sverige istället undertecknar konventionen, och i riksdagen diskuterar formerna för att gå med under de kommande åren, skulle det ge styrka och självförtroende åt andra länder, inte minst i Europa, att följa efter. Det är sådant politiskt ledarskap svenskarna förväntar sig av sina förtroendevalda företrädare.

Andreas Tolf

ordförande Svenska Läkare mot Kärnvapen

Margareta Wahlström

ordförande Svenska Röda Korset

Malin Nilsson

generalsekreterare Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet, IKFF

Annelie Börjesson

ordförande Svenska FN-förbundet

Anna Lindenfors

generalsekreterare Amnesty International Sverige

Agnes Hellström

ordförande Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen

Beatrice Fihn

generalsekreterare International Campaign to Abolish Nuclear Weapons, ICAN

K G Hammar

ärkebiskop emeritus Svenska kyrkan

Frode Pleym

Sverigechef Greenpeace

Lotta Sjöström Becker

generalsekreterare Kristna Fredsrörelsen

Lise Bergh

ordförande Rädda Barnen

Petra Tötterman Andorff

generalsekreterare Kvinna till Kvinna

Staffan Wikell

ordförande Svenska Jurister mot Kärnvapen

Karin Wiborn

generalsekreterare Sveriges kristna råd

Thomas Jonter

professor i internationella relationer och ordförande i svenska Pugwash

Martin Nihlgård

tillförordnad generalsekreterare Individuell Människohjälp

Anna Barkered

generaleskreterare Latinamerikagrupperna

Louise Lindfors

generalsekreterare Afrikagrupperna

Lovisa Roos

ordförande Fältbiologerna

Lars Johnson

ordförande Life-Link Friendship Schools Association